

ISTRAŽIVANJE STAROGA GRADA GORJANA

Pronašli pečatnjak Agnus Dei te Sulejmanovu akću

Na pečatnjaku iz 14. stoljeća nalazi se reljefni prikaz Jaganjca Božjeg, a pronađen je u jednom od privilegiranih grobnih ukopa

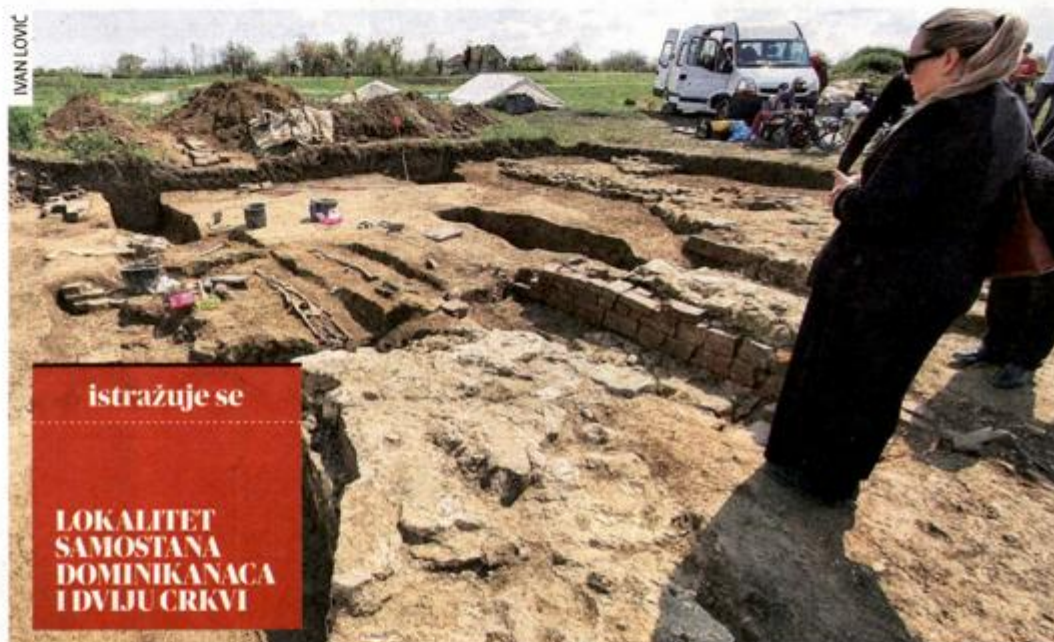
Suzana ŽUPAN

GORJANI

Gorjani potvrđuju svoju slavnu, bogatu i dugu povijest. Uz lokalitete Kremenjaču, Zorjaševo i kapelu Sveta tri kralja, bogatstvom nalaza obiluje i srednjovjekovni Stari grad gdje arheološka istraživanja provodi Hrvatski restauratorski zavod (HRZ) uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija. Unutar nekadašnjih bedema srednjovjekovnog grada Gorjana trenutačno se istražuje lokalitet dominikanskog samostana i dviju crkava što datiraju od kraja 12., odnosno početka 13., pa do kraja 15. stoljeća. Na dubini od samo 40-ak centimetara pa do 1,80 metara pronađeni su temelji zidova, brojni grobovi i mnogobrojni različiti pokretni predmeti.

Vrhunac

- Tu smo u kontinuitetu od 2017. godine, s više manjih sondiranja - kaže voditeljica istraživanja Ivana Hirschler Marić, konzervatorica arheologinja HRZ-a. Među nekoliko pronađenih privilegiranih grobnih ukopa jedan je imao prsten pečatnjak s reljefnim prikazom Agnus Dei (Jaganjac Božji), a datira iz 14. st., i najvrjedniji je tamošnji nalaz. U tom dijelu nekoliko je grobova što datiraju iz druge polovine 14. i s početka 15. st., kada Gorjani doživljavaju vrhunac s vladavinom Nikole II. Gorjanskog i kralja Žigmunda Luksemburškog. Bilo je to najznačajnije središte Vukovske županije. Nalazi potvrđuju vrijeme pod turskom opsadom ovih prostora, da je tu osmanska opsada

držala sjedište na području starogorjanskog grada.

- Našli smo nešto nalaza iz tog vremena i jednu srebrnu akću, srebrni novčić iz vremena vladavine Sulejmana Veličanstvenog. Taj je kraj oslobođen od Turaka 1687. - kaže Hirschler Marić. Lani je istraživanje počelo sjeverno od samostanskog sklopa i rezultiralo pronalaskom ostataka temelja nekoliko crkava, zasad najmanje dvije.

- Imamo zasad radnu verziju da je manja, starija, imala kamene temelje i možda ti ostatci pripadaju župnoj crkvi sv. Pavla, a veća bi bila samostanska crkva, a u izvorima se spominje da je dominikanski samostan sv. Margarete. Izvan i unutar tih zidova ukopani su grobovi, neki od njih ispod crkve - kaže voditeljica istraživanja. Lokalitet srednjovjekovnog grada Gorjana prostire se na više od 10 hektara i posla na istraživanju je napretek. Usporedno s tim provodena su i

geofizička istraživanja i na temelju toga dobio se raspored struktura pod zemljom.

Mnogo posla

Načelnik Općine Gorjani Ivan Lović ističe podatak kako je, vezano uz taj lokalitet, Općina postala vlasnik tamošnjih čestica, što njegovim istraživačima umnogome olakšava rad. Naime, ističe voditeljica Hirschler Marić, površina je velika, posla

je puno, a sve ovisi o vlasnicima privatnih čestica koje ljudi obrađuju. "Sada smo koncentrirani na samostan koji je na površini koja je postala vlasništvo Općine", dodaje Hirschler Marić.

S obzirom na bogatstvo, veličinu i značenje lokaliteta, arheolozi iz Gorjana neće još dugo vremena. Srednjovjekovni grad Gorjani i drugi lokaliteti potvrđuju ujedno i bogatstvo nalaza cijelog Đakovačkog ravnjaka. ■

DOBRO POLAZIŠTE ZA ARHEOLOŠKI PARK

Sada kada je Općina postala vlasnik čestica na lokalitetu srednjovjekovnog grada Gorjana, polazište je to za osnutak Arheološkog parka, za što potencijala itekako ima, a o čemu svjedoče taj i drugi lokaliteti, kaže Lović. Lokalitet su posjetili i đakovačko-osječki nadbiskup, mons. dr. Đuro Hranić, te ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda, dr. sc. Tajana Pleše, zajedno s načelnikom Lovićem i župnikom, vlč. Krešmirom Bulatom. "Nadbiskupu je darovana fotografija pronađenog pečatnjaka i njegov reljefni odljev u vosku", kaže Lović.